

БЪЛГАРСКИ ВЕСТИ BOLGÁR HÍREK 12 · 2018

ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В УНГАРИЯ

WWW.BOLGAROK.HU

A MAGYARORSZÁGI BOLGÁROK KÉTNYELVŰ HAVILAPJA

Празник с Хайго · Ünneper Hajgóval · Малко театро в България и извън нея

Malko Teatro Bulgáriában és azon kívül · **Никола Паров с награда „За националностите“** · Nemzetiségekért díjat kapott Nikola Parov

ПРАЗНИК С ХАЙГО

Малки и големи празнуваха Микулаш в българския културен дом с концерт на прочутият български композитор, автор на любими детски песни — Хайгашод Агасян

И тази година, с много настроение, песни и танци децата от българската общност, техните приятели и родители посрещнаха Микулаш. Събитието се проведе на 2 декември в залата на Българския културен дом. ♦ По покана на Българското самоуправление на гости ни беше нашият любим композитор от България Хайгашод Агасян. Програмата започна с изпълнения на учениците от Българското училище за роден език – те изпяха песни на Хайго,

както и Юбилейния химн на българското училище, чийто автор е Хайго заедно с поетесата Надежда Захариева. След това микрофонът пое Хайгашод Агасян и завладя залата с присъствието си, с прекрасните си песни. Той успя да въвлече във веселбата малки и големи и скоро сцената се превърна в гансинг и всички се включиха в представлението. ♦ Кулминацията настъпи, когато всички заедно повикахме Микулаш. Той се беше подготвил с много подаръци за всички деца. ♦

ÜNNEP HAJGÓVAL

Kicsik és nagyok ünnepelték a Mikulást a Bolgár Művelődési Házban a híres bolgár zeneszerző, számos kedvenc gyerekdal szerzőjével, Hajgasod Agaszjannal.

I dén is nagyon jó hangulatban, énekekkel és táncokkal várták a bolgár közösség gyermekei, barátai és szülei a Mikulást. Az eseményre december 2-án került sok a Bolgár Művelődési Házban. ♦ A Bolgár Országos Önkormányzat meghívására vendégünk volt kedvenc bulgáriai zeneszerzőnk

Hajgasod Agaszjan. A műsor a Bolgár Nemzetiségi Nyelvoktató Iskola diákjainak előadásával kezdődött, akik Hajgo dalait adták elő, köztük a bolgár iskola jubileumi himnuszát is, amelynek szintén ő szerezte a zenéjét, szövegét pedig Nadezsda Zaharieva írta. Ezután a mikrofont Hajgasod Agaszjan vette át, aki meghódította a termet lelkületével és csodálatos dalaival. Bevonta a vidámságba a kicsiket és a nagyokat is, és hamarosan a színpad táncparketté alakult, az előadásba pedig mindenki bekapcsolódott. ♦ A csúcspont akkor következett be, amikor mindenki együtt hívta a Mikulást, aki sok ajándékkal készült minden gyerekeknek. ♦

ОЙ, КОЛЕДО, МОЙ КОЛЕДО!...

На 17 декември учениците от Българското училище за роден език заедно със своите учители и родители отпразнуваха Коледа.

В разнообразната програма взеха участие всички ученици от училището. Тя започна с „Юбилейна песен“ – посветена на стогодишния юбилей на училището, а след това приветствие към всички присъстващи на празника отпрати Госпожа Светла Къосева – ди-

ректор на училището. Натали Мусев и Иван Хуперт – Антонов бяха двамата водещи, които представяха участниците в програмата и техните изпълнения. Децата, спечелили награди в литературния конкурс „Аз съм българче“ прочетоха своите творби. С песни, стихотворения и закачливи истории, децата от подготвителен, първи, втори и трети клас поздравиха близките си. Поздрав към всички гости бе любимата песен на всички деца „Пътлетата“, която научиха специално за празника. Програмата продължи с народната песен „Тръгнала е Дена“ в изпълнение на Деница и Теодора Которови, а децата от четвърти, пети, шести, седми и де-

вети клас бяха подготвили стихотворението на Елисавета Багряна „През прозореца“ и много благопожелания за Новата година.

Програмата завърши с песента „Ой, Коледо“ и с вкусна почерпка. Весела, мирна и благодатна Нова година!

ЕМИЛИЯ ЦВЕТКОВА – УЧИТЕЛ
БЪЛГАРСКО УЧИЛИЩЕ ЗА РОДЕН ЕЗИК

ОJ KOLEDO, MOJ KOLEDO...!

A karácsonyt mindig türelmetlen és örömteli várakozás előzi meg. Ez az ünnep gazdag szertartásaival és szimbolikus cselekményeivel, szép énekeivel és áldásaival, jövőre vonatkozó jóslataival az ember egészség és boldogság, termékenység és jólét utáni örök sóvárgásának jelképe. December 17-én a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola diákjai tanáraikkal és szüleikkel ünnepelték a karácsonyt.

A változatos programban az iskola minden tanulója szerepelt. Az iskola százéves jubileuma tiszteletére írt himnusszal kezdődött, majd az iskola igazgatója, Kjoszeva Szvetla asszony köszöntötte a jelenlévőket. Muszev Natali és Huppert-Antonov Iván voltak a műsorvezetők, akik bejelentették a műsor résztvevőit és előadásukat. A „Bolgár gyerek vagyok” fesztivál díjazottjai felolvasták műveiket. Az előkészítő, valamint az első és második osztály tanulói énekel, versekkel és tréfás történetekkel köszöntötték fel hozzátartozóikat. Utána minden gyerek kedvenc dalával, a „Kis kakasokkal” kedveskedtünk vendégeinknek, melyet diákjaink külön erre az alkalomra tanultak meg. A program az „Element Dena” című népdallal folytatódott Kotorova Denica és Teodora előadásában, a negyedik, ötödik, hatodik, hetedik és kilencedik osztály tanulói pedig Elisaveta Bagrjana „Az ablakból” című versével és sok újévi jókívánsággal készültek.

A program az „Oj, Koledol” című énekkel és egy kis büfével zárult.

EMILIJA CVETKOVA – TANÍTÓ
BOLGÁR NYELVOKTATÓ NEMZETISÉGI ISKOLA

КОЛЕДНО ТЪРЖЕСТВО В ШАРМЕЛИК

От тази учебна година двадесет и шест деца от училището в град Шармелик изявиха желание да изучават български език като извънкласна форма на обучение. Всеки петък в рамките на три учебни часа деца от първи до шести клас се докосват до българската реч.

За единадесет учебни часа те успяха да научат как да поздравяват на български език, да се представят с името си, на колко години са, да идентифицират частите на тялото, сезоните, цветовете, числата и да броят, да назовават плодове и зеленчуци, да разпознават някои животни. Успоредно с тези неща разучиха и много български песни, танци и броенки. Наученото от децата бе представено на голям коледен концерт пред официални гости, съученици, учители, родители. На него присъстваше и целият педагогически екип на Българското училище за роден език. На концерта децата представиха български песни и танци. На сцената влязоха дванадесет момчета облечени в носии изпълнявайки „Стани ми, стани, Нине!“ и бяха посрещнати от две момичета (стопанките

на къщата) с гумите: „Добре дошли, скъпи коледаари!“ Коледарите отвърнаха с поздрава: „Да бъде, дружина!... Да бъде!...“ Стопаните разгадоха на всеки коледар по един геврек за здраве и плодородие.

След това на сцената излязоха и най-малките ученици, които със своите звънки гласчета изпълниха песните „Зън, зън, зън“ и „Иди, краченце, за водица!“ Програмата продължи с броенката „Онче-бонче“ и с хорото „Мъри, момиченце“ в изпълнение на децата от трети, четвърти, пети и шести клас. След това всички участници на сцената си взеха говижгане с публиката, като изиграха и изпяха музикалната игра „Здравей и довиждане“.

Аплодисментите, настроението и еуфорията в залата след изпълнение то на децата беше неопусуемо!

ЕМИЛИЯ ЦВЕТКОВА

KARÁCSONYI ÜNNEP- SÉG SÁRMELLÉKEN

Az idei tanévben a sármelléki városi iskola huszonhat tanulója jelezte, hogy szeretne tanórán kívüli tevékenység keretében bolgár nyelvet tanulni. Ezek az első és hatodik osztály közötti gyerekek, minden pénteken három tanórán ismerkednek nyelvünkkel.

Tizenegy alkalom után már tudtak bolgárral köszönni, bemutatkozni, megmondani, hány évesek, megtanulták a testrészeket, az évszakokat, a színeket és a számokat, meg tudtak nevezni zöldségeket, gyümölcsöket és állatokat. Mindezzel párhuzamosan megtanultak számos bolgár éneket, táncot és kiszámolót is. A tanulatokat nagyszabású karácsonyi koncert keretében mutatták be hivatalos vendégek, iskolatársaik, tanáraik és szüleik előtt. Jelen volt a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola teljes tanári kara is. A koncerten a gyerekek bolgár énekeket és táncokat adtak elő. Tizenkét bolgár népviseletbe öltözött fiú lépett a színpadra a „*Kelj most fel!*” kezdetű dalt énekelve, és két lány (a házigazdák) fogadták őket a következő szavakkal: „*Isten hozott, kedves koledárok!*”. A koledárok az „*Úgy legyen, társak!... Úgy legyen!...*” köszöntéssel feleltek. A házigazdák minden koledárnak adtak egy perecet az egészségért és a jó termésért.

Ezután a legkisebbek léptek színpadra, és csengő hangcskáikon elénekelték a „*Csingiling*” és „*Eredj, lábacska vizecskéért*” című dalokat. A program az „*Once-boncse*” kezdetű kiszámolóval és a „*Mari, kislány*” című horóval folytatódott, melyeket a harmadik, negyedik, ötödik és hatodik osztályosok adtak elő. Utána minden résztvevő a színpadra lépett, hogy a „*Szervusz és viszlát*” című zenés játékkal búcsúzzon a közönségtől.

A gyerekek előadását követő tapsvihar, a terem hangulata és eufóriája leírhatatlan volt!

EMILIJA CVETKOVA

ДЕКЕМВРИЙСКО ПОСЛАНИЕ

Има нещо вълшебно в декември – последен месец от годината, но пълен с толкова надежда, вяра и доброта.

Децама вярват, че светът е прекрасен и красив, затова и всеки нов ден е изпълнен с вълнение и очакване от

КАМЕЛИЯ ДЕЛИОНОВА

тяхна страна. Те променят своите емоции на момента, а реакциите им са толкова неподправени и истински. И въпреки, че нямат очакване в повечето случаи във възрастта между 3 и 6-годишна възраст едиг трепет винаги завладява сърцата им през декември – мисълта за белобрадия старец. И тази година той гоиде в Българска двуезична детска градина, за да им поднесе лакомства, а те на свой ред да го зарадват с поздрав на двата езика – подготвени песнички. За щастието на децата имаше и концерт, подготвен от чичо Атила, в който можеха да вземат участие и мъниците, като сами се опитат да посвирят на пианото. И понеже любовта и щастието трябва да са споделени, взаимни, децата от градината поднесоха скромен поздрав с песни, стихчета и коледни благослови към всички работещи в Българското републиканско самоуправление на улица „Байза“, защото нищо без тях нямаше да е такова, каквото е сега и всички ние сме благодарни за подкрепата, която ежедневно ни оказват. Ръководството и децата на Българска двуезична детска градина пожелават на всички читатели да бъдат дните им през новата 2019 година щастливо споделени, изпълнени с любов и разбирателство и с мечти, които да сбъднат успешно!

ДЕЦЕМБЕРИ ÜZENET

Van valami varázslatos a decemberben – az év utolsó hónapja, de mégis annyi reménnyel, hittel és jóssággal telt.

A gyermekek abban hisznek, hogy a világ csodálatos és szép, ezért minden új nap tele van izgalommal és várakozással. Pillanatok alatt változnak az érzelmeik, reakcióik pedig annyira őszinték és igazak. Bár 3-tól 6 éves korukig nincsenek konkrét elvárásaik, szívüket mégis áthatja egy érzés decemberben – várják a szakállas öregembert. Ebben az évben is meglátogatta a Bolgár Óvodát, hogy édességeket vigyen, őк pedig két nyelven köszöntötték őт énekekkel.

A gyermekek örömére Attila bácsi is készült koncerttel, amelyben a kicsik is részt vehettek és kipróbálhatták a zongorát. És mivel a szeretetet és boldogságot kölcsönösen meg kell osztani, az óvodások is előadtak egy szerény köszöntőt énekekből, versekből és karácsonyi áldásokból a Bolgár Országos Önkormányzat munkatársainak, mert nélkülük semmi sem lenne az, ami, és mindnyájan nagyon hálásak vagyunk a támogatásért, amelyet nap mint nap nyújtanak nekünk.

A Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda dolgozói és gyermekei minden olvasónak azt kívánja, hogy napjaik a 2019-es évben boldogan, szeretettel és megértéssel teljeseleg legyenek, és olyan álmokkal, amelyek sikeresen valóra válnak!

KAMELIA DELIONOVA

КОЛЕДА В БЪЛГАРСКИЯ КУЛТУРЕН ДОМ

На 12 декември Дружеството на българите в Унгария и Столичното българско самоуправление организира коледно тържество за най-възрастните членове на общността. Тази година се събраха над 80 души, а за доброто настроение се погрижи Трио "Бранка".

Това тържество се е превърнало вече в традиция за българите в Унгария. Началото му е поставено преди много години от Владимир Калицов, а днес то е неизменна част от календара с празненствата. На тази проява си дават среща хора, които желаят да си поговорят надълго и нашироко, да споделят успехите и провалите си, да споделят преживяванията си. Хора, които искат да чуят гругия, да се порадват едиг на друг, да си припомнят онези, които вече не са сред тях, да се похвалят с децата и внуците си, с които се гордеят. Да се чукнат с чаша вино, да опитат от специално приготвените за тях ястия.

Приятно е да гледаш тези хора, да споделиш радостта им, когато получават своите малки коледни подаръци, да изслушаш разговорите им, да наблюдаваш достолепната им походка. Така пристъпват хора, които

са допринесли за общността ни, които обичаме и с които се гордеем.

Пожелаваме им много сила и здраве през новата година, и дано заедно с тях тази красива традиция просъществува още дълго време!

KARÁCSONY A BOLGÁR MŰVELŐDÉSI HÁZBAN

December 12-én rendezte meg a Magyarországi Bolgárok Egyesülete és a Fővárosi Bolgár Önkormányzat karácsonyi ünnepségét a közösség legidősebb tagjainak. Az idén több mint 80-an gyűltek össze, az esemény jó hangulatáról a Branka Trio gondoskodott.

Ez az ünnep már hagyománynak számít a magyarországi bolgárok életében. Sok évvel ezelőtt Kalicov Vladimir hívta életre, mára pedig már szerves része lett az ünnepi kalendáriumnak. Ezen az alkalmon olyan emberek találkozhatnak, akik nyugodtan szeretnének elbeszélgetni, beszámolni sikereikről és kudarcaikról, megosztani élményeiket. Hallani akarják egymás szavát, örülni egymásnak, megemlékezni azokról, akik nincsenek már köztünk, eldicsekedni a gyerekekkel és unokákkal, akikre büszkék. Koccintani egy-egy pohár borral, megkóstolni a nekik készített ételeket.

Jó nézni őket, osztozni az örömeikben, amikor megkapják a kis karácsonyi ajándékukat, hallgatni a beszélgetéseket, figyelni méltóságteljes lépteiket. Olyan emberek lépteit, akik hozzájárultak közösségünkhöz, akiket szeretünk, és akikre büszkék vagyunk.

Sok erőt és egészséget kívánunk nekik az újévben, és velük együtt sokáig éljen ez a szép hagyomány!

ГАЙДАРЧЕТАТА ОТ КАЛОФЕР

Вече втора година гайдарчетата от Калофер са гости на Българско-то училище за роден език. И този път те ни покориха със своето изпълнение, а връзките с тях ще укрепнат и по време на учебната екскурзия на училището в България през юни 2019 г.

В четвъртък вечер с учениците от подготвителна група, 4а, 6а клас и техните родители с нетърпение очаквахме нашите гости от Калофер. Срещата беше вълнуваща и интересна и за децата, и за възрастните.

Гайдарчетата и техният учител от групата към Народно читалище „Христо Ботев“ ни разказаха за своите инструменти – колко труд и майсторство са необходими, за да свири една гайда; как се обработват животинските кожи; какви са приликите и разликите с другите подобни инструменти в Европа.

Посвириха ни с гайдите, ние ги послушахме, а след това изиграхме заедно и едно българско хоро.

Виктория Гаджева, която е една от ръководителките на курса по изработване на калоферски гантели към читалището в Калофер, увлекателно ни разказа вълнуващата история за зараждането на този уникален за България занаят в началото на XX век, за упадъка му след 1944 г. и новото му въз-

раждане през последните две години. По време на Руско-турската война (1877-1878 г.) Калофер е опожарен и в разруха за трети път. Жителите му са без поминък и само гантелите на жените осигуряват препитание на семействата. Калоферките плетели, а търговците продавали изделията им извън пределите на България.

Бръкселската гантела е внесена в Калофер от Елисавета Караминкова. От пренесените няколко европейски сплитки калоферските жени сътворяват над 110 нови – стилизирани форми на рози, житни класове, карамфили, нарциси, лоза, птици, животни и други. Елисавета Караминкова открива и първото, единствено за страната, Дантелено училище, в което за 30-те години на неговото съществуване обучава на майсторство и сръчност 1800 момичета.

Много от нас за първи път се доскопахме и в преносния, и в буквалния смисъл до изаяществото на на това изкуство.

Разделихме се с обещания за нови срещи през лятото на 2019 г., когато в рамките на учебната екскурзия ще посетим Калофер с по-големите ученици.

ВАНЯ КОТОРОВА

KIS DUDÁSOK KALOFERBŐL

A kaloferi kis dudások idén már másodszor voltak a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola vendégei. Ezúttal is elkápráztattak bennünket előadásukkal, kapcsolataink pedig még szorosabbra fűződnek majd az iskola bulgáriai tanulmányi kirándulásán, 2019 nyarán.

Csütörtök este az előkészítő csoport, a 4.a és 6.a osztály tanulóival és szüleikkel türelmetlenül vártuk kaloferi vendégeink érkezését. A találkozó mind a gyerekek, mind a felnőttek számára izgalmas és érdekes volt.

A Hriszto Botev Nemzeti Művelődési Házhoz tartozó együttes kis dudásai és tanáruk meséltek nekünk a hangszereikről – mennyi gyakorlás és hozzáértés szükséges egy duda megszólaltatásához; hogyan

dolgozzák fel a különböző állatbőröket; s hogy miben hasonlít az Európában használt hasonló hangszerekhez és miben különbözik azoktól.

Játszottak nekünk a dudáikon, mi hallgattuk őket, utána pedig eltáncoltunk egy bolgár horót is.

Nagy érdeklődéssel hallgattuk Viktorija Gadzeva, a kaloferi Művelődési Ház kaloferi csipkeverő tanfolyamának egyik vezetője szavait ennek a Bulgáriában unikumnak számító mesterségnek a keletkezéséről a 20. sz. végén, 1944 utáni hanyatlásáról és újjászületéséről az utóbbi két évben.

Az orosz-török háborúban (1877-78) Kalofer már harmadszor égett le és pusztult el. Lakói kenyérkereset nélkül maradtak, s a családoknak egyedül a nők csipkái biztosítottak megélhetést. A kaloferi asszonyok csipkét vertek, a kereskedők pedig Bulgária határain túl értékesítették termékeiket.

A brüsszeli csipkét Eliszaveta Karaminkova honosította meg Kaloferben. A behozott néhány európai mintából a kaloferi nők több mint 110 újat alkottak – stilizált rózsákat, búzakalászkodat, szegfűket, nárciszokat, szőlőt, madarakat, állatokat és egyebeket. Eliszaveta Karamfilova megnyitotta az ország első és egyetlen Csipkeverő Iskoláját is, amelyben 30 éves fennállása során 1800 leány tanulta a mesterséget és fejlesztette kézügyességét.

Sokunknak mind átvitt, mind szó szerinti értelemben ez volt az első érintkezése ezzel a kifinomult művészettel.

Azzal az ígérettel váltunk el, hogy újra látjuk egymást 2019 nyarán, amikor tanulmányi kirándulásunk keretében a nagyobb gyerekekkel ellátogatunk Kaloferbe.

VANJA KOTOROVA

НИКОЛА ПАРОВ С НАГРАДА „ЗА НАЦИОНАЛНОСТИТЕ“

На 17 декември 2018 г. се проведе церемонията по връчване на наградите "За националностите". Престижното отличие се присъжда на личности, допринесли в голяма степен с дейността си за опазването на идентичността на националностите в Унгария. Тази година наградата получи 14 души, като един от тях бе музикантът Никола Паров.

Никола Паров е роден в София, България. Баща му е професионален музикант и именно той го запознава с балканската народна музика. На шест години се научава да свири на мандолуна, а на десет – скоро след като семейството се премества в Будапеща – започва да се учи да свири на пиано и виолончело. През 1982 г., едва двайсетгодишен, но вече професионален музикант, основава състава „Жаратнок“ (Жарава). „Жаратнок“ изпълнява балканска музика, съчетавайки музиката на българския, румънския, сръбския, хърватския, македонския, албанския, гръцкия и грузия народи. До 1994 г. съставът издава четири албума.

Паров е композитор на творбата „Време за мечти“, обогатила репертоара на Унгарския гържавен фолклорен ансамбъл. Албумът е отличен през 2011 година с унгарската награда „Фонограм“ в категорията световна музика.

В съществуващия от 2005 г. „Квартет Никола Паров“ негови партньори освен прекрасната певица Агнеш Херцку, са Ласло Халас и Шандор Фьогьо. В репертоара на състава наред с унгарската и българската народна музика присъстват и ирландски мелодии. Първият им албум излиза през 2006 г. със заглавието „Любе имах“.

Българин по произход, Никола Паров е многостранно надарен с изтънчен музикален нюх музикант, композитор и продуцент. По време на своите пътувания успява да надникне в културата и музиката на почти всички народи по света; използвайки техните разнообразни елементи, изгражда собствен стил. Дейността му в областта на музиката получи признание и от Унгарската академия на науките. Носител е и на званието „Майстор на народното изкуство“, а от миналата година е носител и на наградата „За националностите“!

Поздравления за наградата!

NEMZETISÉGEKÉRT DÍJAT KAPOTT NIKOLA PAROV

2018. december 17-én rendezték meg a Nemzetiségekért Díj díjátadó gálát. A magas rangú elismerésben azok részesülhetnek, akik példamutató tevékenységükkel jelentősen hozzájárulnak a magyarországi nemzetiségek identitásának megőrzéséhez. Az idén 14-en vehették át a díjat, köztük Nikola Parov zenész.

Nikola Parov Szófiában, Bulgáriában született. Nagypapja hivatásos muzsikusként volt, és ő ismertette meg a balkáni népzenevel. Hat évesen tanult meg mandolinon játszani, majd tíz évesen – nem sokkal azután, hogy a család Budapestre költözött – zongorázni és csellózni kezdett. 1982-ben, alig húsz évesen, már hivatásos zenészként megalakította a Zsarátnok együttest. A Zsarátnok balkáni muzsikát játszott, ötvözve a bolgár, a román, a szerb, a horvát, a macedón, az albán, a görög és más népek zenéjét. Az együttesnek 1994-ig négy lemeze jelent meg.

Zeneszerzője a Magyar Állami Népi Együttes repertoárját gazdagító *Álomidő* című darabnak, amelyért 2011-ben **az év hazai világzenei albuma kategóriában Fonogram-díjat kapott.**

A 2005 óta működő Nikola Parov Quartetben a kitűnő énekesnő, Herczku Ágnes mellett Halász László és Földő Sándor a partnerei. A zenekar repertoárjában a magyar és a bolgár népzene mellett ír dallamok is felcsendülnek. Első albumuk a 2006-ban megjelent *Volt nékem szeretőm* címet viseli.

Nikola Parov kifinomult muzikálitással rendelkező, sokoldalú muzsikusként, zeneszerző, és producer. Utazásai során betekintést nyert a világ majd' minden népének kultúrájába és zenéjébe, és ezek különféle elemeit használja fel saját stílusának kialakításához. Zenei munkásságát a Magyar Tudományos Akadémia is elismerte, valamint a **Népművészet Mestere** kitüntető címet is magáénak tudhatja, a tavalyi évtől pedig a Nemzetiségekért díj kitüntetettje!

Gratulálunk a díjhoz!

МАЛКО ТЕАТРО В БЪЛГАРИЯ И ИЗВЪН НЕЯ

След премиерата на новия ни спектакъл „Цъфнали очи“ пътят на представлението имаше свое продължение и в България. С огромен успех премина премиерата в Сливен, откъдето гойдоха четирите млади, талантиливи актриси, а на 19 ноември спектакълът стъпи на софийска сцена в един от салоните на Националния дворец на културата.

На софийската премиера присъстваха много известни български театralи, актьори, режисьори и театроведи. След спектакъла се проведе и гъла пресконференция.

В резултат на този успех се появи възможността Малко театро да присъства редовно в Националния дворец на културата, което само по себе си е изключително положителна оценка.

Съдбата на спектакъла потегли с по-

кани за няколко фестивала в България и Унгария. Фестивал за българска драматургия през януари в София, фестивал „Вино и литература“ през февруари в Русе, Фестивала Jelen/Lét в Националния театър в Будапеща, където на 26 март отново ще можете да се насладите на дълбоката, интелигентна и красива игра на младите актриси. Имаше покани за Фестивала „Михаил Лъкатник“ в Ямбол през април, а за септември на един от най-престижните международни фестивали в България „Сцена на кръстопът“ под патронажа на Стефан Данаилов. А през декември ще бъде представен и на Есенния фестивал в Сегед.

Присъствието на Малко театро на родна сцена, в България, е от огромно професионално и морално значение за творците на театъра. Там имаме възможност да подбирате спектакли, които каним в Будапеща, да осъществяваме важни за развитието на театъра творчески контакти, да работим с актьори и писатели, които включваме в представленията си, за да разширим палитрата си. Там можем да добием впечатление къде се нареждаме и как се вписваме в живота на българския театър. Къде ни влияе той, къде ние на него. През изминалите години Малко театро

придобил име и популярност в България и спечели уважението на творческите среди. На не малко форуми се отбелязва, че Малко театро е фактор в развитието на много театralи в България, че творчеството ни внася нов почерк, култура и език в съвременния български театър.

Редица от младите артисти и режисьори, с които сме работили и които сме възпитавали през изминалите години, имат по-модерно и по-европейско разбиране за театър. Тоест Малко театро се утвърди, като театрална работилница със собствен, характерен почерк и език, който се оценява и в

Унгария, и в други европейски страни и има своите последователи.

Това е една много важна оценка за творческите ни разбирания и морал, за усилията и любовта, които сме вложули в създадените досега 69 постановки със съдействието на 87 театralи от Унгария и България. То е и висока оценка и за нашата публика, която ни следи, цени и ни вярва вече 23 години.

То е оценка за цялата ни общност в Унгария, която храни интерес към театъра, културата и поддържа театъра ни с отношение, присъствие и приятелство. Нещо за което сме искрено благодарни. Много важно за един

по романа на Радостина А. Ангелова
Виенски апартамент

ЦЪФНАЛИ ОЧИ

СЕЗОН 2018-2019

в ролите
Мария Джойкева
Никол Николова
Никол Султанова
Цветелина Николова

музика
Атила Шимон
декор и костюми
Габриела Хаджикостова
режисура
Ищван Наги
и Габриела Хаджикостова

Спектакълът е осъществен с подкрепата на Министерството на човешките ресурси на Унгария

МАЛКО ТЕАТРО
БУДАПЕЩА

ДЪРЖАВЕН КУЛТУРЕН ТЕАТЪР
СЛИВЕН

ЕВРОПЕЙСКО МОДЕЛНО ТЕАТРАЛНО ПОДЪЕМНО

nnakam / poszter Nagy Kiril, Jonas Wolf

артист е да има обратна връзка със зрителя, да разбере какво го вълнува, какво го движи, какво го впечатлява. Защото театърът е изкуство, което се прави от хора за хора, сега, тук, в този момент, на живо. И трябва да бъде преживяване и за зрител и за актьор.

Всичко това постигаме заедно с вас, мили зрители. И за да съм обективна и честна – нямаше да има Малко театро нито без вас, нито без подкрепата на Българското републиканско самоуправление, нито без подкрепата на Унгарското министерство на човешките ресурси, нито без интереса и подкрепата на много местни самоуправления, които правят възможно да превърнем творческите си мечти и сънища в реалност. За да направим ежедневието ви по-пъстро и за да ви накараме да забравите поне за 60 минути стресовете, обиди, болки и неправди. За да ви накараме да се замислите и да се засмеете.

Пожелаваме ви през следващата година да сте все така верни приятели на театъра, да сте чувствителни, здрави, усмихнати, вълнуващи се, любопитни и сърдечни както досега.

И ще си послужа с едно закачливо изречение на големия поет и граматург Негялко Йорганов „*Ходете на театър - другото е вятър*“.

Чакаме ви!

ГАБИ ХАДЖИКостова

MALCO TEATRO BULGÁRIÁBAN ÉS AZON KÍVÜL

Legújabb produkciónk, a *Virágzó szemek útja* a premier után Bulgáriában folytatódott. A négy fiatal, tehetséges színésznő otthonában, Szlivenben tartott bemutató óriási sikere után november 19-én a darab a Nemzeti Kultúrpalota egyik termében szófiai színpadra lépett.

A szófiai premiért számos ismert bolgár színházi ember, színész, rendező és kritikus is megtisztelte jelenlétével. Az előadás után hosszú sajtótájékoztatóra került sor.

E siker eredményeképpen a Malko Teatrónak lehetősége nyílt, hogy rend-

szeresen fellépjen a Nemzeti Kultúrpalotában, ami már önmagában is rendkívül kedvező értékelés.

A produkció sorsa azzal a számos meghívással folytatódik, amelyeket bulgáriai és magyarországi fesztiválokra kaptunk. Ott leszünk a Bolgár Színház Fesztiválján januárban Szófiában, a „Bor és Irodalom” Fesztiválon februárban Ruszében és a Jelen/Lét Fesztiválon a budapesti Nemzeti Színházban, ahol március 26-án ismét élvezhetik fiatal színésznőink mély, intelligens és gyönyörű játékát. Meghívtak minket továbbá a „Mihail Lakatnik” Fesztiválra áprilisban Jambolban, valamint az egyik legnagyobb presztízsű bulgáriai nemzetközi fesztiválra, mely a „Színpad választón” nevet viseli, és szeptemberben kerül megrendezésre Sztefan Danailov védnöksége alatt. Decemberben pedig a Szegedi Őszi Fesztiválon is bemutatjuk a darabot.

A Malko Teatro jelenléte a hazai színpadon, Bulgáriában óriási szakmai és erkölcsi jelentőséggel bír a társulat művészei számára. Ott kiválogathatjuk a produkciókat, amelyeket meghívunk Budapestre, színházunk fejlődése számára fontos kapcsolatokat építhetünk ki a művészvilágban, színészekkel és írókkal dolgozhatunk, akiket bekapcsolunk előadásainkba, hogy ezzel is szélesítsük palettánkat. Ott fogalmat alkothatunk róla, milyen helyet foglalunk el a bolgár színházi életben. Miben hat ránk, és mi miben hatunk őrá. Az elmúlt években a Malko Teatro nevet és népszerűséget szerzett Bulgáriában, s kivívta a művészi körök tiszteletét. Nem kevés fórumon hangsúlyozzák, hogy a Malko Teatro számos bulgáriai színházi szereplő fejlődésének fontos tényezője, hogy művészetünk új megközelítést, kultúrát és nyelvet visz a kortárs bolgár színművészetbe.

Számos színész és rendező, akivel dolgoztunk és akit kineveltünk, modernebb, európaiabb felfogást vall a színházzal kapcsolatban. A Malko Teatro tehát saját, jellegzetes megközelítéssel és nyelvvvel bíró színházi műhellyé nőtte ki magát, mely mind Magyarországon, mind más európai országokban tiszteletnek örvend, és megvannak a követői.

Rendkívül fontos elismerése ez művészi felfogásunknak és morálunknak, az erőfeszítéseknek és a szeretetnek, amit az eddig megvalósított 69 produkciónkba fektettünk, melyekben 87 magyarországi

és bulgáriai színházi ember működött közre. Elismerés együttal közönségünknek is, mely immár 23 éve követ minket, értékeli munkánkat és hisz bennünk.

Elismerés egész közösségünknek Magyarországon, mely érdeklődést táplál a színház és a kultúra iránt, és hozzáállásával, jelenlétével és barátságával támogat minket, amiért őszintén hálásak vagyunk. A művész számára nagyon fontos a visszajelzés a néző részéről, hogy tudja, mi hozza izgalomba, mi mozgatja meg, mi tesz rá benyomást. Mert a színház olyan művészet, amelyet emberek csinálnak embereknek, ott, az adott pillanatban, élőben. És élményt kell jelentenie mind a néző, mind a színész számára.

Mindezt, kedves Nézőink, együtt érzjük el. S ha tárgyilagos és őszinte akarok lenni, be kell vallanom – a Malko Teatro nem létezhetne sem Önök nélkül, sem a Bolgár Országos Önkormányzat és az Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatása nélkül, sem a számos helyi önkormányzat érdeklődése és támogatása nélkül, melyek lehetővé teszik, hogy megvalósítsuk művészi álmainkat és vágyainkat. Hogy színesebbé tegyük az Önök életét, hogy legalább 60 percre elfeledtessük Önökkel a mindennapokkal járó stresszt, sérelmet, fájdalmat és igazságtalanságot. Hogy elgondolkodtassuk és megnevettesük Önöket.

Kívánjuk, hogy az elkövetkezendő évben is színházunk ugyanolyan hű barátai, ugyanolyan érzékenyek, egészségesek, mosolygósak, fogékonyak, kíváncsiak és szívélyesek legyenek, mint eddig.

A nagy bolgár költő és drámaíró, Nedjalko Jordanov játékos szavaival élve – „*Menjetek színházba – a többit ki bánja*”.

Várjuk Önöket!

HADZSIKOSZTOVA GABI

ОТ БУЕНОС АЙРЕС ДО ПЕЩЕРЖЕБЕТ

През тази пролет посетихме в Пилишсентласло Стоян Стоянов Гемов, придружихме го в Буганеценския технически университет където участвахме на тържеството на неговата диамантена годишнина по дисциплина автомобилостроение.

Влизайки в двора на семейство Гемови ни направи впечатление, че при входа има нещо типично българско, това е гроздовата беседка, „български сортове грозде са насадени в беседката” – обяснява ни бай Гемов. Къщата на семейството е хубава, намира се в елитния район на селището.

Стоян Гемов Нашето фамилно име Гемов произхожда от турската дума гем, която означава юзда на български – обяснява ни бай Гемов. – Някой от дедите ми носил на гърба си турчин, оттам произхожда името – гобава. **Български Вестни** Личи си, че се е подготвил за срещата ни, изважда ръкопис, от който ни предаде копия.

СТ Баща ми също се казваше Стоян, роден е през 1900 година в Драганово. Не бил навършил 14 години, когато чичо му го довел в историческа Унгария, около град Берегсас, да работи на градина. През същото време в България се родил неговият най-малък 4-ти брат. До 1919 година работил на няколко градини. Крайният изход на Първата световна война оказва значителна душевна травма на тогавашните младежи градинари, включително и на баща ми, те възприемат комунистически, дори анархически идеи, често се събират в българския клуб на улица „Лоняи”. След изването на Хорти на власт, газдата разгонва младежите с революционни възгледи, отначало те се опитват да работят в провинцията, но накрая с помощта на техен приятел, отпътуват за Аржентина и се установяват в Буенос Айрес. Захващат се с градинарство, но заради силната местна конкуренция на италианските градинари, нямат успех и накрая, през 1923 година, сам

се връща в Унгария. Със спестените пари открива ресторант, но заради мошеничеството на съдружника си фалира и отново заминава, този път в Патагония. Работи в местна рафинерия като огняр, но заради политическа дейност и участие в стачка, го уволняват; в Буенос Айрес работи като келнер, шофьор, но тъй като е включен в черния списък на страната, през 1926 г. трябва да се върне в Унгария. Отказва се окончателно от политиката и започва да градинарства и да търгува в съдружие с Христо Дачев, с когото 28 години наред са ортаци и чак до 1956 година сдружено работят. Това е рекордно време в историята на

българските градинари в Унгария – да се работи в сдружение без промяна, през тоя период двамата са в ранг-листата на десетте най-богати градинари в страната.

БВ Какво е било характерно по това време за нашите градинари?

СТ Спомням си, че нашите газди много си помагали, ту семена, ту разсад даваха, съветваха се, всички бяха приятели. Не е имало нито капка завист или злоба помежду им. Най-гобрите приятели на баща ми бяха Марин Мутафов, Тодор Киров, семейство Главанови, Бунгеви, Кушеви, Бочевци, Йоргови, Байчеви, Енчеви и много други. Тамко ми и материално е помагал

»» на сътрудниците си, през 30-те години активно е участвал в основаването на Българското градинарско дружество, след Втората световна война, през 1953-54 година, дарява 50 хиляди форинта за строежа на Българския културен дом. (Името му е споменато в първите редици на таблото на гарителите в Културния дом). Според мен, разцветът на българското градинарство в Унгария настъпва след Първата световна война и продължава до 1959 година, когато започва насилствената колективизация на българските градинарства.

Разговорът ни продължава ту на български, ту на унгарски език. Впечатляващо е, че и на двата езика говори без акцент. **СТ** В Пещержебет унищожиха самостоятелните стопанства и така градината на баща ми влезе в ТКЗС „Унгарско-българска гружба“ със всичките здания, оборудване, каруци и коне. Лично съм виждал протокола, на който имотите са били оценени на стойност 350 хиляди форинта.

За да имаме представа за размера на тази сума в днешно време трябва да я умножим стократно. Баща ми беше избран за заместник-председател на кооперацията и той с голям ентузиазъм и с помощта на членовете се включи в организация на работата: през 1961 година ТКЗС-то стана първенец в страната, а баща ми получи министерска награда, доказвайки на себе си и на членството, и на страната, че с познания и добра организация и при такива условия може да се постигне изключителен резултат. Същевременно, баща ми и майка ми градинарстваха в района на Шорокшар на 5,4 декара земя и стоката я продаваха на пазара в Пещержебет, превозът на стоката беше моя задача. Имахме много имоти, в Дунахарасти имахме 36 парцела, в Шорокшар 5, но през 1971 година въведоха закон, който забраняваше да имаш повече от едно дворно място и затова трябваше да ги разпродадем на безценица.

БВ Докога градинарстваха родителите? **СТ** През 1970-та година баща ми се пенсионира и през 1987 година ни напусна, а през 2002 година почина и майка ми. **БВ** Бай Стояне, разкажи ни нещо за себе си.

СТ Аз съм роден през 1932 година в Драганово и до 1936 година живяхме там, само лятно време идвахме в Пещержебет. В София в Овча купел, в съседството на банята, баща ми построи триетажна къща, преселихме се в нея и през 1938 година започнах училище в София, през 1943 година се преселихме в Буганеца и една година учих в българското училище тук. Когато през юли 1944 фронтът настъпваше, баща ми ни изпрати обратно в София, където през септември комунистите превзеха власта. През 1948 година национализираха къщата ни и ние се върнахме в Буганеца, в Пещержебет. Тук завърших гимназия през 1952 година. Тъй като бях дал израз на моите политически убеждения през 1956 година, по време на унгарската революция, трябваше да преодолеем много трудности докато ми позволят да се дипломирам. През 1958 година завърших университета, специалност автомобилостроене. С майка ми и съпругата ми се преселихме в Пилишсентмасло през 1999 година, тук през 2002 година почина майка ми. **БВ** Нека ти задам още един въпрос: като малък караха ли те да работиш в градината?

СТ Не, баща ми строго забраняваше да работя в градината. Казваше, че аз имам само една задача – да се уча.

РАЗГОВАРЯ: ЙОРДАН ТЮТЮНКОВ

BUENOS AIRES TŐL PESTERZSÉBETIG

Idén tavasszal a Bolgár Kutatóintézet és a Bolgár Hírek munkatársaival meglátogattuk Sztojan Sztojanov Gemovot Pilisszentlászlón és elkísértük a Budapest Műszaki Egyetemre, ahol részt vettünk a gépészeti gyémántdiplomás évfordulóján rendezett ünnepségen.

Belépve a Gemov család udvarába felgyeltünk arra, hogy a bejárat felett egy tipikusan bolgár jellegzetesség, egy szőlőlugas látható: „Bolgár szőlőfajtákat ültettem ide”- magyarázta Gemov bácsi. A családi ház szépnek mondható, a település elit negyedében található.

Sztojan Gemov A Gemov családnév a török gem szóból származik, ami bol-

gár nyelven gyeplőt jelent- magyarázta Gemov bácsi. – Valamelyik őünk törököt cipelt a hátán, innen származik a név- tette hozzá.

Bolgár Hírek Látszik, hogy felkészült a találkozónkra, kéziratot vett elő és annak másolatát átadta nekünk. **SZG** Édesapámat szintén Sztojannak hívták, 1900-ban született Draganovóban. Még 14 éves sem volt, amikor nagybátyja magával hozta bolgárkertészetbe dolgozni az akkori történelmi Magyarországra, Beregszász környékére. 1919-ig több kertészetben is dolgozott. Az első világháború rossz vége jelentős lelki traumákat okozott az akkori fiatalokban, kertészekben, beleértve édesapámat is. A fiatalok, akik kommunista, sőt anarchista nézeteket vallottak, gyakran találkoztak a bolgár klubban, a Lónyai utcában. Horthy hatalomra kerülése után és a konszolidáció után a gazda elkergette a renitens fiatalokat, akik eleinte vidéken próbáltak munkát találni, de végül is egy barátjuk segítségével elutaztak Argentínába, Buenos Airesbe. Ott is kertészkedni kezdtek, de az olasz kertészek erős helyi konkurenciája miatt nem tudtak kellőképpen érvényesülni, és végül 1923-ban édesapám egyedül visszatért Magyarországra.

Megtakarított pénzből vendéglőt nyitott, de üzlettársa szélhámosága miatt csődbe jutottak és úgy döntött, hogy visszatér Argentínába, ezúttal Patagóniába, ahol egy olajfinomítóban kazánfűtőként vállalt munkát. Politizálás és sztrájkban való részvétel miatt utcára kerültek. Buenos Airesben pincérként, barátja sofőrként dolgozott, de mivel felkerültek az ország feketelistájára, kénytelenek voltak 1926-ban visszatérni Magyarországra. Végleg abbahagyta a politizálást és Hriszto Dacsevvvel üzlettársként elkezdtek kertészkedni és kereskedni. Dacsevvvel 28 éven át közösen dolgoztak egészen 1956-ig. Ez rekordidő a magyarországi bolgár kertészek történetében, hogy változtatás nélkül üzlettársként ilyen hosszú időn át együtt dolgozzanak. Ebben az időszakban mindketten felkerültek az ország 10 leggazdagabb bolgár kertésze közé. **BH** Mi volt a jellemző akkoriban a kertészeinkre?

SZG Emlékszem, akkoriban a bolgár gazdák egymást is segítették, hol vetőmaggal, hol palántával, hol hasznos tanácsokkal, mindnyájan barátságban voltak egymással. Nem volt bennük semmi irigység vagy rosszindulat. Apám barátai voltak: Martin Mutafov, Todor Kirov, a Glavanov család, a Bundeв család, a Kusev család, a Bocsev család, a Jorgov család, a Bajcsev család, az Encsev család és még sokan mások. Édesapám anyagilag is segítette munkatársait, a 30-as években aktívan részt vett a Bolgár Kertész Egyesület létrejöttében, majd a második világháború után 1953-1954-ben 50 ezer forinttal támogatta a Bolgár Művelődési Ház építését. (Neve szerepel a Művelődési Ház adakozói táblájának az első sorai között). Véleményem szerint a bolgárkertészet virágzása Magyarországon az első világháborútól 1959-ig élte fénykorát, amikor megkezdődött a bolgár kertészetek erőszakos kollektivizálása.

A beszélgetésünk hol bolgárul, hol magyarul folytatódott. Feltűnt, hogy mindkét nyelven akcentus nélkül beszélt. **SZG** Pesterzsébeten megszüntették az önálló gazdaságokat és így apám kertje is bekerült a Magyar-Bolgár Barátság MGTSZ-be, az összes épülettel, berendezéssel, lovas kocsikkal, lovakkal együtt. Saját szememmel láttam az átvételi jegyzőkönyvet, amelyben e bevitt vagyont 350 ezer forintra értékelték. Hogy legyen

elképzelésünk ennek az összegnek a nagyságáról, ennek az összegnek ma a százszorosát kell venni. Édesapámat a szövetszövet elnökhelyettesének választották meg és ő nagy lelkesedéssel és a tagság segítségével közösen megszervezték a munkát: a TSZ 1961-ben a legjobb kertészeti szövetszövetet címet nyerte el, édesapám miniszteri kinevezést kapott, bizonyítva önmagának, a szövetszöveti tagoknak és az országnak, hogy szakértelemmel, jó szervezéssel ilyen körülmények között is kivételes eredményeket lehet elérni. Emellett édesapám édesanyám segítségével 1500 négyszögölön gazdálkodott Soroksáron, az árut a pesterzsébeti piacon értékesítették, a fuvarozás az én feladatomban volt. Számos ingatlanunk volt, Dunaharasztn apám 36 parcellával, Soroksáron 5 telekkel rendelkezett. 1971-ben jött ki az a rendelet, amely megtiltotta a több építési telkek birtoklását és ezért azokat áron alul kellett eladni.

BH Meddig kertészkedtek a szülők? **SZG** 1970-ben apám nyugdíjaztatta magát és 1987-ben elhagyott bennünket, 2002-ben édesanyám hunyt el. **BH** Sztoján bácsi, mesélj magadról is. **SZG** Én 1932-ben születtem Draganovóban, 1936-ig éltünk ott édesanyámmal és csak nyáron jöttünk Pesterzsébetre. Szófiában, Ovcsa kupelben, a fürdő szomszédságában édesapám 3 emeletes házat épített, ideköltöztünk és itt kezdtem el 1938-ban az iskolát, 1943-ban Budapestre költöztünk és egy évig ide jártam a bolgár iskolába. Amikor 1944-ben közeledett a front, apám visszaküldött bennünket Szófiába, ahol szeptemberben a kommunisták átvették a hatalmat. 1948-ban államosították a házunkat és ezért visszatértünk Budapestre, Pesterzsébetre, itt fejeztem be a gimnáziumot 1952-ben. Miután 1956-ban, a magyar forradalom idején kinyilvánítottam politikai meggyőződésemet, sok nehézséggel kellett szembenéznem, mire lediplomáztam.

1958-ban fejeztem be az egyetemem gépészmérnök szakon. 1999-ben Pilisszentlászlóra költöztünk feleségemmel és édesanyámmal, aki itt hunyt el 2002-ben. **BH** Még egy kérdés. Kiskorodban sokat kellett dolgozni a kertben? **SZG** Nem, apám szigorúan megtiltotta, hogy a kertben dolgozzak. Mindig mondta, hogy csak egy dolgom van, hogy tanuljak.

ÍRTA: JORDAN TŰTŰNKOV

ПОКЛОНИЧЕСКО ПЪТУВАНЕ
ХРИСТИЯНСКИТЕ КАПАДОКИЯ
И ИСТАНБУЛ

14/05 – 19/05/2019 – 6 дни /5 нощувки. Със самолет по маршрут **Буганеща – Кайзери (Кападокия) - Истанбул - Буганеща**

АКЦЕНТИ ПО ПРОГРАМАТА

- › Посещение на скалните църкви на Гьореме и открития музей Гьореме – най-известното и посещавано монашеско селище в района на Кападокия, в което са запазени над 30 църкви от IX до XI век с оригинални стенописи. Те са едни от най-добре запазените образци на скални църкви и манастири, с прекрасни византийски икони и фрески, изобразяващи светини на православната църква и библейски сюжети, школата на свети апостол Павел.
- › Посещение на Прокопи (Юргюн)
- › Посещение на мястото, където е пострадал св. Йоан Руски.
- › Крепостта Юхисар - една от главните туристически атракции и архитектурни чудеса в Кападокия. Намира се на най-високия връх в региона и предлага великолепна гледка над Кападокия
- › Посещение на голината Дервент - Червената долина и голината Зелве, наречена Долината на монасите, която е дом на десетки църкви и която е приютила християните още в зорите на християнството.
- › Местността Пашабаа - природен феномен с гигантски скални комини и религиозен християнски център – църквата на Симон Стълпник.
- › Посещение на живописното градче Аванос, известно с гърнчарството и спираща дъха гледка към Къзълърмак, Червената река.
- › Посещение на един от големите подземните градове и скални обители.
- › Посещение на занаятчийница за про изводство на килими.
- › По желание: Полет с въздушен балон над приказния пейзаж на Кападокия (срещу допълнително заплащане), за да се види от „птичи поглед“ неповторимата красота на района.
- › Пешеходна обиколка на Стария Истанбул: Хиподрума, Египетския обе-

лук, Змиевидната колона, Колоната на Константин и гр.

- › Посещение на „Света София“
- › Посещение на Йеребатан сарнџъ, или Цистерна на базиликата - най-голямото и добре запазено покрито водохранилище за питейна вода в Истанбул, приличащо на дворец, построено от император Юстиниан I през 532 – 542 г.
- › Нощна обиколка на Истанбул: Златният рог, новата европейска част на града, кулата Гала, х-л Пера Пелас, района на Бешикташ, преминаване в Азия по възжения мост над Босфора, посещение на Пеещите фонтани на Истанбул WaterGardens, изкачване до хълма Чамлъджа, откъдето се разкрива панорама към целия европейски бряг, модерните небостъргачи и трите моста над Босфора.

- › Християнски Истанбул – с посещение на патриаршията и среща с Вселенския патриарх или представител на патриаршията.
- › Посещение на църквата Богородица Влахернска, Живоприемен източник – Бълъкли, където са гробовете на патриарсите; манастира Хора, Судутския манастир, Гедикуле.
- › Разходка с корабче по Босфора с вечеря на корабчето.
- › Посещение на Неделната служба в българската църква „Св. Стефан“ и посещение на Екзархията.
- › Време за шопинг в Истанбул.

ЦЕНИ

На човек в двойна стая: **665 евро**
Доплащане за единична стая: **100 евро**

Цената включва:

- › Самолетни билети Буганеща – Кайзери (Кападокия) - Истанбул – Буганеща с включени летищни такси;
- › Трансфери и транспорт с автобус по маршрута;

- › 3 нощувки в Кападокия и 2 нощувки в Истанбул, на човек в двойна стая;
- › 5 закуски в хотели 4*;
- › 4 вечери – 3 в Кападокия и 1 в Истанбул.
- › Пешеходна обиколка на стария Истанбул с екскурзовод;
- › Входни такси за Св. София и Цистерна на базиликата;
- › Обиколка с корабче по Босфора с вечеря.
- › Нощна обиколка на Истанбул
- › Местни екскурзоводи с обслужване на български в Кападокия и Истанбул по маршрута;
- › Посещение на шопинг център;

Цената не включва:

- › Медицинска застраховка – за пътуващите с български паспорти може да се направи застраховка на стойност 5 евро за целия период на пътуването и с покритие 10,000 евро.
- › Полет с балон: 150 евро на човек

НАСТАНЯВАНЕ

Buyuk Avanos Hotel 4* - Kanagokya
<http://www.buyukavanos.com/>

Antik Hotel Istanbul 4* – в Стария град на Истанбул. <http://www.antikhotel.com>

СРОКОВЕ И ПЛАЩАНИЯ ПО РЕЗЕРВАЦИЯТА

Срок за внасяне на първа сума 330 евро: **20.02.2019**
Срок за доплащане на останала сума 335 евро: **15.04.2019**

ВАЖНО

- › Цената на екскурзията е валидна при 25 човека.
- › За пътуване до Турция е необходим международен паспорт валиден минимум 2 месеца от датата на връщане в България.
- › Не са необходими ваксинации.

NYÍLT NAP AZ ELTE BOLGÁR SZAKÁN

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsésztudományi Karán, a Szláv és Balti Filológiai Intézetében 2019. január 25-én nyílt napot tartunk. Ennek keretén belül bemutatjuk a Bölcsészkar képzési portfólióját, az érettségi-felvételi rendszert, illetve a bolgár szak képzési rendszerét is.

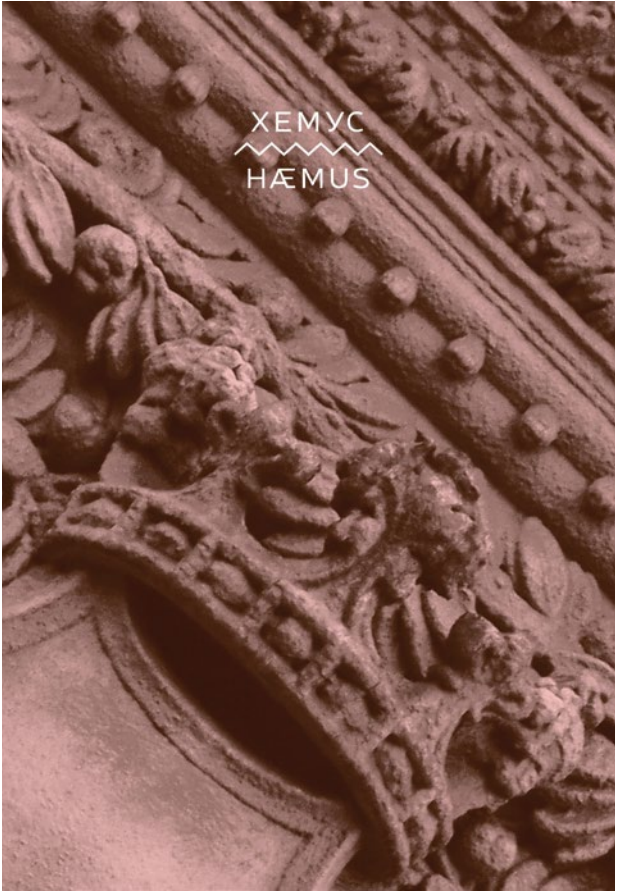
Részletes program:

www.btk.elte.hu/content/nyilt-nap-2019.e.3364

Információk a bolgár szak eseményeiről:

<https://www.facebook.com/bolgarszak>

A képzésekre **2017. február 15**-ig lehet jelentkezni (www.felvi.hu).

НОВ БРОЙ НА СП. „ХЕМУС“

През декември излезе от печат новият брой на сп. „Хемус“. В традиционните рубрики „Минало“, „Кафене“, „Страници“ и „За децата“ са представени интересни теми.

Петър Михайлов, внук на един от емблематичните директори на българското училище в Буганеща – Михаил Фригманов, разказва за своя дяго – една забележителна личност, оставила траен отпечатък върху българското учебно дело в Унгария. В статията, посветена на 75-годишнината от

смъртта на цар Борис III, гоцент Димитър Митев от Института по история при БАН разглежда наследството на българския монарх, като го определя като една умерена и далновидна личност, правейки опит да освободи образа му от някои популярно наслагани етикети – като „обединител“, например. В броя е намерило място и стихотворението на Пламен Дојнов, за превода на което унгарската Библиотека за чуждестранна литература обяви конкурс, публикуван е и преводът, класиран от журито като най-добър. Преправяме и преводача на унгарска литература Николай Бојков с интервю и откъс от превода му на „Магжарцини“ от Ализ Мошони. Специално за списанието литературният кръжок Мумко Новков направи обзор на приема на

унгарската литература в България, пречупен през неговия субективен поглед. Истинско съкровище е преводът на една от най-хубавите приказки на Валери Петров „Копче за сън“. В края на броя са представени накратко всички автори и преводачи: Ализ Мошони, Андреа Иван, Валери Петров, Гергей Лайош Ковач, Димитър Митев, Николай Бојков, Петър Михайлов, Пламен Дојнов.

Четете новия брой на сп. „Хемус“ и на сайта на Българското републиканско самоуправление:

http://www.bolgarok.hu/fileadmin/pdf/haemus/haemus_2018-02_WEB.pdf

A HAEMUS FOLYÓIRAT LEGÚJABB SZÁMA

Decemberben jelent meg a Haemus folyóirat legújabb száma. A hagyományos rovatok – Múlt, Kávészó, Oldalak és A gyerekeknek – érdekes témákat mutatnak be.

Petar Mihajlov, a budapesti bolgár iskola egyik emblematisz igazgatójának, Mihail Fridmanovnak az unokája mesél a nagyapjáról, aki nevezetes személyiség volt és mély nyomott hagyott magyarországi bolgár oktatásban. Dimitar Mitev, a Bolgár Tudományos Akadémia Történelemtudományi Intézetének docense tanulmányában III. Borisz cár halálának 75. évfordulójának állít emléket, mérsékelt és előrelátó személyiséggént jellemzi őt, és kísérletet tesz, hogy megszabadítsa alakját néhány ráaggatott népszerű címkétől – mint az „egyesítő“. A számban olvasható Plamen Dojnov verse is, amelynek fordítására az Országos Idegennyelvi Könyvtár pályázatot hirdetett, valamint a versnek a zsűri által legjobbnak ítélt fordítása. Bemutatjuk a magyar irodalom fordítóját, Nikolaj Bojkovot egy interjúval, illetve Mosonyi Aliz „Magyarmesék“ cíművének részletével. Mitko Novkov külön a folyóirat számára áttekintette a magyar irodalom recepcióját Bulgáriában, saját szubjektív nézőpontjának tükrében.

Valódi kincs Valeri Petrov egyik legszébb meséjének, az „Álomgomb“-nak a fordítása. A szám végén bemutatásra kerültek a szerzők és a fordítók: Mosonyi Aliz, Iván Andrea, Valeri Petrov, Kovács Gergely Lajos, Dimitar Mitev, Nikolaj Bojkov, Petar Mihajlov, Plamen Dojnov.

Olvassák a Haemus legújabb számát a Bolgár Országos Önkormányzat weboldalán is:

http://www.bolgarok.hu/fileadmin/pdf/haemus/haemus_2018-02_WEB.pdf

ЯНУАРИ 2019

25.01 | 10.00 (петък)

Открит ген в специалността
Българска филология в ЕЛТЕ

МЯСТО

Филологически факултет „ЕЛТЕ“
1088 Буганеща, булевард „Музеум“ № 6-8

2019 JANUÁR

01.25 | 10.00 (péntek)

Nyílt nap az ELTE bolgár szakán

HELYSZÍN

ELTE BTK
1088 Budapest, Múzeum krt. 6-8.

ТРИФОН ЗАРЕЗАН

10.02 (неделя)

Трифон Зарезан

10.00 Празнична Света литургия

11.00 Богосвет и традиционно
зарязване на лозите в двора
на храма

МЯСТО

Българска православна църква
Св. св. Кирил и Методий
1097 Буганеща, ул. „Вагохуг“ № 15

02.10 (vasárnap)

Szőlőmetsző Trifon ünnepe

10.00 Ünnepi mise

11.00 Vízszentelés és szőlőmetszés
a templomkerten

HELYSZÍN

Szent Cirill és Szent Metód Bolgár
Ortodox Templom
1097 Budapest, Vágóhíd u. 15.